

ČJ – úkoly a učivo na období od 4.5. – 19.5. 2020:

Milé děti, minule jsme dokončovali přídavná jména a budeme je samozřejmě opakovat ještě po návratu do školy 😊 Teď se ale podíváme na učivo o SLOVESECH, které už vlastně znáte, jen je potřeba si ho trochu připomenout:

Co bychom už měli vědět o **SLOVESECH**? Čtěte pozorně!!!

Slovesa jsou slova, která vyjadřují **děj** – činnost, stav nebo změnu stavu (ležím, žiju, stárnu, žloutnou).

Slovesa jsou slova **ohebná, časují se**.

Slovesa mohou svými tvary vyjadřovat **OSOBU** - první, druhá a třetí

ČÍSLO - jednotné a množné

ČAS - přítomný, minulý a budoucí

Číslo jednotné	Číslo množné
1. osoba (já)	1. osoba (my)
2. osoba (ty)	2. osoba (vy)
3. osoba (on, ona, ono)	3. osoba (oni, ony, ona)

Slovesný tvar, který *může* vyjádřit osobu a číslo, je **tvár určitý** (např. dělej, budu spát).

Slovesný tvar, který *nemůže* vyjádřit osobu a číslo, je **tvár neurčitý** (např. křičet, jít – **INFINITIV**).

Jednoduché tvary sloves – jsou to tvary sloves, které jsou vyjádřeny **jedním slovem** (plavte, udělají) a tvary sloves se zájmenem **se** a **si** (učíme se, blahopřejí si).

Složené tvary sloves – jsou to tvary sloves, které jsou vyjádřeny **více slovy** (uklidili jsme, budu bruslit) a také všechny tvary sloves **v čase minulém!**

NOVÉ UČIVO !

U některých slovesných tvarů můžeme vedle osoby, čísla a času určit také **ZPŮSOB**.

Slovesné tvary vyjadřují trojí způsob: a) **OZNAMOVACÍ** (píšu, psal jsem, budu psát, ...)

b) **ROZKAZOVACÍ** (piš, pišme, pište, ...)

c) **PODMIŇOVACÍ** (psal bych, psal bys, ...)

a) Tvary oznamovacího způsobu – jsou to tvary sloves vyjadřující děj, který se uskutečnil (čas minulý), uskutečňuje (čas přítomný) nebo uskuteční (čas budoucí). **Dobrá zpráva!**
Oznamovací způsob už dávno známe, můžeme říct, že je to základní ZPŮSOB a používáme ho nejčastěji!

Nyní se podíváme na **ČASOVÁNÍ SLOVES**. Slovesa jsou slova ohebná, proto při časování mění svůj tvar podle osoby, čísla a času.

PŘEHLED ČASOVÁNÍ V ČASE PŘÍTOMNÉM

Koncovky, kterými se odlišují slovesné tvary, se nazývají **osobní koncovky** (např. prosím, prosíš, prosí). V osobních koncovkách přítomného času **se píše vždy -i/-í**.

VZOR

	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	prosím	1. osoba (my)	prosíme
2. osoba (ty)	prosíš	2. osoba (vy)	prosíte
3. osoba (on, ona, ono)	prosí	3. osoba (oni, ony, ona)	prosí

Vyzkoušej si časovat sloveso **ČÍST** v přítomném čase – doplň tabulku:

	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	čtu	1. osoba (my)	
2. osoba (ty)		2. osoba (vy)	
3. osoba (on, ona, ono)		3. osoba (oni, ony, ona)	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ V ČASE BUDOUCÍM

Budoucí čas můžeme vyjádřit dvěma způsoby:

- Složeným tvarem slovesa** (např. budu mluvit, budou sedět)
- Jednoduchým tvarem slovesa** (např. promluvíme, poběží)

VZOR

Složený tvar slovesa	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	budu prosit	1. osoba (my)	budeme prosit
2. osoba (ty)	budeš prosit	2. osoba (vy)	budete prosit
3. osoba (on, ona, ono)	bude prosit	3. osoba (oni, ony, ona)	budou prosit

Jednoduchý tvar slovesa	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	poprosím	1. osoba (my)	poprosíme
2. osoba (ty)	poprosíš	2. osoba (vy)	poprosíte
3. osoba (on, ona, ono)	poprosí	3. osoba (oni, ony, ona)	poprosí

Vyzkoušej si časovat sloveso **ČÍST** v budoucím čase – doplň tabulku:

Složený tvar slovesa	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	budu číst	1. osoba (my)	
2. osoba (ty)		2. osoba (vy)	
3. osoba (on, ona, ono)		3. osoba (oni, ony, ona)	

Jednoduchý tvar slovesa	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	přečtu	1. osoba (my)	
2. osoba (ty)		2. osoba (vy)	
3. osoba (on, ona, ono)		3. osoba (oni, ony, ona)	

PŘEHLED ČASOVÁNÍ V ČASE MINULÉM

Tvary minulého času jsou složeny z **významového slovesa** a z přítomného času **pomocného slovesa být** (např. četl jsem, psaly jste). Ve 3. osobě jednotného i množného čísla se pomocné sloveso vynechává (např. on psal, oni šli).

VZOR

ROD MUŽSKÝ	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	prosíl jsem (nebo jsem prosil)	1. osoba (my)	prosili jsme
2. osoba (ty)	prosil jsi	2. osoba (vy)	prosili jste
3. osoba (on, ona, ono)	prosíl	3. osoba (oni, ony, ona)	prosili

ROD ŽENSKÝ	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	prosila jsem	1. osoba (my)	prosily jsme
2. osoba (ty)	prosila jsi (prosilas)	2. osoba (vy)	prosily jste
3. osoba (on, ona, ono)	prosila	3. osoba (oni, ony, ona)	prosily

ROD STŘEDNÍ	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	prosilo jsem	1. osoba (my)	prosila jsme
2. osoba (ty)	prosilo jsi	2. osoba (vy)	prosila jste
3. osoba (on, ona, ono)	prosilo	3. osoba (oni, ony, ona)	prosila

PAMATUJTE!!! Slovesné tvary zakončené na -l, -la, -lo, -li, -ly, -la (koupil, koupila, koupilo, ...) se nazývají **příčestí činné**.

Vyzkoušej si časovat sloveso **ČÍST** v minulém čase – doplň tabulku:

ROD MUŽSKÝ	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	četl jsem (nebo jsem četl)	1. osoba (my)	
2. osoba (ty)		2. osoba (vy)	
3. osoba (on, ona, ono)		3. osoba (oni, ony, ona)	

ROD ŽENSKÝ	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	četla jsem	1. osoba (my)	
2. osoba (ty)		2. osoba (vy)	
3. osoba (on, ona, ono)		3. osoba (oni, ony, ona)	

ROD STŘEDNÍ	Číslo jednotné		Číslo množné
1. osoba (já)	četlo jsem	1. osoba (my)	
2. osoba (ty)		2. osoba (vy)	
3. osoba (on, ona, ono)		3. osoba (oni, ony, ona)	

Dále udělat: PS str.27, cvičení 1a) a 2 a také str. 28, cvičení 1 a 4.

Po vypracování daných cvičení mi vyfoťte v PS stranu 27 a pošlete do Google učebny nebo na můj email. Cvičení na straně 28 si zkontrolujte podle KLÍČE (vzadu v PS).

Poslední úkol: začněte číst ČTVRTOU KNIHU !!!

(Poslední čtenářský deník se bude odevzdávat asi někdy v půlce června 😊.)

Hurá - máš hotovo!!! 😊